

Titel

ARCHEOLOGIENOTA MAAGDENTOREN

Auteur(s)

Karl Cordemans (OE/ERK/Archeoloog/2015/00035)

Opdrachtgever

VLM Regio Oost, Vestiging Herentals

Cardijnlaan 1

2200 Herentals

Projectcodes

2016G7, G8 en G9

Erfgoedloket

<https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/10072>

Plaats en datum

Herentals, 30 januari 2019

ARCHEOLOGIENOTA MAAGDENTOREN

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

In dit hoofdstuk worden de maatregelen voorgesteld, gebaseerd op het assessment van het bureau-onderzoek voor landinrichtingsplan Maagdentoren waar de VLM maatregelen zal realiseren in kader van het landinrichtingsproject Poort Scherpenheuvel te Zichem (fig. 1).

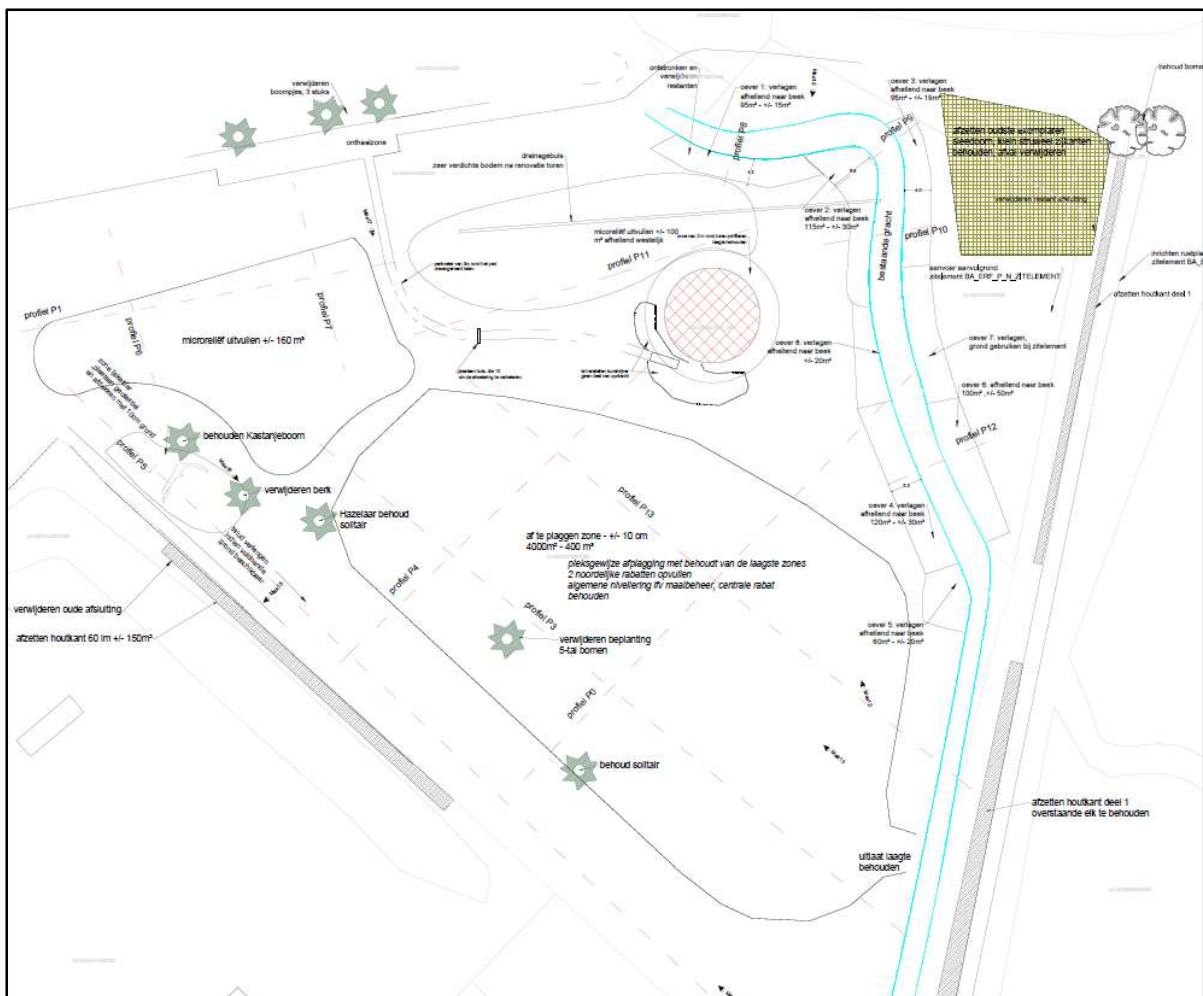

Fig. 1: Situering van de verschillende maatregelen (Bron: VLM + AIV)

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN MAAGDENTOREN

1 GEMOTIVEERD ADVIES

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Op basis van de bevindingen uit het bureauonderzoek werd het ontwerp van de maatregelen kritisch herbekeken. Gezien de gekende archeologische waarden van het gebied werd bijkomend een geofysisch onderzoek (2016G9) gecombineerd met een landschappelijk bodemonderzoek (2016G8) uitgevoerd. Bij het ontwerp werd maximaal rekening gehouden met de resultaten van dit onderzoek en werden de resultaten erin verwerkt. Er werd voor gewaakt dat er geen aanwezige archeologische waarden geschaad worden door het ontwerp, maar integendeel beter beschermd en versterkt worden.

1.2 Aanwezigheid en waardering van archeologische sites

De werken vinden plaats op een belangrijke en goed bewaarde archeologische site. Het uitgebreide vooronderzoek (bureau, geofysisch en boringen) toonde aan dat er slechts een zeer kleine kans bestaat dat er tijdens de werken archeologisch waardevolle sporen, structuren en vondsten aangesneden worden. De maatregelen zijn beperkt in omvang en zijn ontworpen rekening houdende met (de *in situ* bewaring van) de aanwezige archeologische waarden. Het is niet te verwachten dat er op enige wijze kenniswinst kan worden gerealiseerd.

1.3 Impactbepaling

Naar aanleiding van het landinrichtingsplan Maagdentoren werden de voorgestelde maatregelen kritisch afgewogen t.o.v. en/of ontworpen rekening houdende met de gekende archeologie en het archeologisch potentieel.

- Oppervlakkig afplaggen:

Er wordt slechts enkele cm diep geplagd. De impact op eventueel aanwezig bodemarchief is zeer klein gezien de geringe diepte. Uit eerder onderzoek bleek al dat het middeleeuwse niveau zich 80 à 100 cm diep onder de alluviale klei bevindt (rapport 392 ARON, p. 124).

- Afgraven oevers:

De oevers van de beek worden natuurvriendelijke aangelegd. Hiervoor wordt 10 à 30 cm afgegraven. De bodem bestaat ook hier uit een ploeglaag en een alluviaal pakket tot op een diepte van 100 cm onder huidig maaiveld (Boorpunt 53 en 56, Bijlage rapport 392 ARON, p. 54). Eventuele sporen zijn zeer onwaarschijnlijk en zouden desgevallend reeds beschadigd zijn bij de onderhoudswerken van de beek.

- Verlenging van talud en afdekken 'ijskelder'

Het bestaande talud wordt doorgetrokken waardoor de burchtversterking terug zichtbaar wordt. Hiervoor wordt geen ongeroerde bodem vergraven: de aanleg van het talud gebeurt bovenop de bestaande grasmatten. De resten van de walversterking (in het verleden verkeerdelijk 'ijskelder' genoemd) worden afgedekt met een geotextiel en een laag aarde ter bescherming tegen vorst, gravende dieren en wortels.

- Overige maatregelen

De andere maatregelen zijn in 'opbouw' en gaan niet gepaard met grondverzet. Er is geen impact te verwachten op archeologische sporen of resten aanwezig in de bodem.

Op basis van het assessment van de gekende gegevens en de geplande aard van de verstoring is bijkomend onderzoek niet noodzakelijk.

1.4 Maatregelen

Standaard worden bij de VLM op de startvergadering alle betrokkenen nog eens gewezen op de vondstmeldingsplicht. De uitvoering van graafwerken gebeurt door middel van een tandeloze graafbak en afgegraven vlakken worden niet meer bereden; hierdoor kunnen eventueel afwijkende bodemsporen snel gedetecteerd worden. In dat geval worden de graafwerken gestaakt en wordt de VLM-archeoloog gecontacteerd die beslist wat er verder moet gebeuren.

2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Er zijn geen bijkomende maatregelen noodzakelijk. De wettelijk voorziene vondstmeldingsplicht volstaat.